

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 4, 10. П. пов.
Конто почт. шодн. 143322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячний в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

в справі оголошень
звертатися до адміні-
страції.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Основні постанови виборчої ординації для громад

з докладними поясненнями, та постанови і пояснення про підготовку виборів до громадських рад, містить „Свобода“ в числі 19. з дня 8. травня ц. р. Вистарчить за всякі брош. ри. Число 20 сот., 100 прим. 16 зол., 50 прим. 8 зол. Замовляти в Адміністрації Львів, Ринок 10.

У виборчій фаланзі.

Львів, 5. травня 1927.

Засоби, при яких допомогли досягти до досягнення своїх цілей два головні народи нашої країни, українці і жиди, фактично все йшли протилежними шляхами. Наша політична програма і тактика маркантно ріжніться від програми і тактики жидів. Виходить це з ріжниць характерів, з ріжниць окремішньої культури, соціального укладу, психічної вдачі й обставин, в значній мірі тав. незалежних. Одно, що підводить нас і жидів під один стрижелець, це спожаління гідне положення тав. національних меншостей в польській державі.

У висліді світової війни, що на порядок дня висунула право самоозначення народів, українці і жиди наїшлися в правно-державних сутеринах — як обезправнені „національні меншости“. Цей момент, після короткої доби жидівської неутральності в польсько-українському конфлікті, був єдиним, що зв'язав нас з жидами, що заставляв нас і жидів вести спільну боротьбу за права обездолених і обезправнених. Однак навіть в тому положенні роздільно ділав один з перманентних чинників, а саме чинник жидівської атериторіальності. Жиди, як нація діаспорна, не мають досі територіальних претенсій в противенстві до українців, що баються на територіальності, як головній основі свого існування і своїх аспірацій.

Територіальна й атериторіальна розбіжність стала головним клином польсько-українського роздвоєння, вона заставила жидів і їх представництво фактично повернути на позиції, які жиди займали перед війною і взагалі на позиції, які вони все займали на українській території в довгій історичній добі бездержавності української нації. Відсутність територіальної основи примушує жидів постійно приєднуватися до посідачів більшої території або до державців даної території. А цей основний момент опортуністичного характеру зростає всі даліші моменти і наслідки українсько-жидівських розходжень.

Фактом є, якого не можна і зрештою непотрібно закривати, що жидівсько-українські відносини на території Сх. Галичини, а в значній мірі і на області західно-українських земель із Закарпаттям включно під теперішню пору не належать до найкращих. Не є вони ворожі, але холодні і легко напружені. Найшкідливіше в тому всьому є факт, що елемент загально поширеного в світі антисемітизму тут, на нашій території, зовсім не проявляється. Однак розбіжності існують далі і жидівські провідники, заковані в дрібничковому опортунізмі, не роблять нічого, щоб зі свого боку ті противенства що-

найменше звести до кінцевого minimum, як не зовсім усунути. А це є конечно і невідкличне, якщо між обома народами, якщо між українським селом і переважно жидівським містом на українській національній території мають заіснувати добрі взаємини, має наступити гармонія, не часового, але перманентного характеру.

В ділянках культурній і політичній існують між нами дуже слабкі збіжні точки, в дійсності жадні. Єдиною платформою, на якій сходяться нині жиди й українці, поволі й поневолі, є господарська платформа, однак і вона виказує вже деякі рисочки.

Теперішня хвиля знову ставить нас, українців і жидів, в одну фалангу, а саме у фалангу виборців при розписаних виборах до міських рад на території Сх. Галичини. Тимсамим уже цей момент дає нам спільну нагоду поширити платформу збіжних точок, і то платформу не декларативно декламашійного, але наскрізь реального характеру. Бо тут, на платформі виборів до міських самоврядувань, сходяться не лише господарські інтереси, але й

самоврядна платформа в значній мірі може стати ареною будови і розбудови спільних інтересів культурних і навіть політичних. Тут захований також ключ до встановлення тісних приятних взаємин між селом і містом на українській території, ключ до наладження добрих і реальних взаємин між українцями і жидами.

Є це рідка нагода, незвичайно цінна і далекосягла, яка стане пробним каменем жидівсько-українських можливостей. Бо виборчий акт зі своїми наслідками на території Сх. Галичини має без сумніву більше значіння для українсько-жидівських взаємин, як всякі бльокові можливості при виборах до союму. Сам виборчий акт зі своїми наслідками на нашій території входить в ґрунт і ядро місцевих відносин.

Над цим повинні застановитися східно-галицькі жиди, заки винесуть свої постанови в справі виборчої тактики до міських рад у Сх. Галичині і заки провідники східно-галицьких сіоністів дадуть відповідь державним „санаторам“ і їх адміністраційно-громадській гвардії.

Зов у сучасність.

В тишині без творчого гамору і духового клекоу плывуть будні нашого життя по цей бік Збруча. Після збройної поразки сила духового розгону в нашому громадянстві ослабла, життя стало зматеріалізованим, звужено, в якому розум спирається зі шалом, право з насильством, а над тим всім тхне залухом шкурного самодлюбства. Замовкла творчість слова, ступило вістря критики, звузилося поле духових посягань і животиння безкладне і без змісту, немичне і безкровне існування розгублене без радості, і пориву з дня на день воліється одноманітною пустелею нашої буденщини. Восня хуртовина, фізичні зусилля, політична невдача і разом якась рабська легководність вивела з громадянства не тільки творчих людей, але і самі людські почування і ідеї. Безсоромна непослідовність не тільки у відношенні до інших, але й до себе самого стала підставою успіху дня.

Правда, галицьке громадянство пустилося на тяжку дорогу до економічного визволення і чину, щоб етапами серед нової дійсності зблизитися до всебічної готовності в політичній боротьбі. Та хібаж в сучасному дієвому ході і навіть в сьогочасній конструктивній, на матерії і техніці будованій психіці можна відділити взаємні впливи людського співжиття, політичної вільності, національної єдності, торговлі, індустрії від такихже сильних впливів літератури, філософії і мистецтва? Хібаж можливо вилучити з процесу виховування поколінь духові первні ідеї і поняття, що єдині бу-

дують і держать в собі живий організм суспільності?

Наша епоха як і кожна стоїть перед горячою боротьбою. Вчорашнє померло, сьогоднішнє вигорає, а „завтра“ вже ось перед нами. Наше покоління стоїть у першому ряді, воно мусить як і кожне попереднє вдатися в цю боротьбу і в прагненні власних побід і досягнень здобути стиль і порядок своєї сучасності та створити шматок нового світу і нової захоплюючої правди: моралі, естетики і віри в пробуджуючий нації. А до цієї боротьби сучасне покоління мусить двинути наймогутнішу духову підойму в змаганнях модерного часу — живе слово. Силою слова воно збере енергію, яка не обмежена ні простором, ні часом, а наче вогонь горить над століттями і поколіннями, промінюючи в цілій історії кожного народу. Воно пробудить в змороженій, нечулій українській сучасності внутрішній гін до росту, розп'яжну заціпність супроти живої дійсності, творчу тугу і розмах, що не дають спати генієві нації.

Та саме, коли людством править магічна сила слова, коли рішає його гнучкість і барва, коли ним вточуються в маси ідеї і загартовується еластичність і тугість духа — в нас, на жаль, замірає увага і привязання до слова. А однак слово, було і буде джерелом усього духового емоції. Воно всюди і безупину розсіває свою животворну енергію та мов проміниста матерія раду палять людську душу, просвітлюючи рівночасно перед її зором найглибші поклади духової дійсності. Релігія, філософія, метафізика, поезія

НА ДАТИ до 10 місяців
Обув —
Одіж —
20524-12
Сукно
поруляє українська фірма
„РЕГУЛЯТОР“
Львів Ринок 43. Тел. 15-70

наука, економія, політика, виростають на ґрунті людського духа тільки завдяки всеобіймаючій символічній слова. Воно має все свіжі сили і обновлюючий віддих, щоб порушати вітряками людського серця і узмістовлювати життя своїми досягненнями.

Та завдяки розгрові та неупорядкованості духових творчих сил українське слово в останньому десятилітті чхне і вяне, а вслід за тим затрачується в психіці сучасного покоління зміст для різнобарвних далей духового обрію, западається внутрішній простір і далекосяжний розмах в ньому, а на дні підсвідомості присипані пилом буденщини висихають джерела натхнення. Правда, є в нас одиниці, що не гордять словом, коли розквітлі бози і черехи подразнюють їхню бурливу кров і романтичну молодість наповняють муками еротики. Тоді кануть в нашу літературу ліричними струмками невинні слізи і космічні закляття з прапрадідів кохання. Та будь ті лірики найдоскональшим плодом форми і щирости, то чим вони є в великому вартаті духової праці та в реєстрі насущних потреб живої нації? Навіть захоплюючі клейводи віршування, то от така собі крамничка, де виложено дрібні кусники життя, пригладжені, підбарвлені, нашімковані, що не виявляють природного припливу і відпливу життя, що не розгортають його на весь ріст, не дають звуку великих дзвонів подій, а тільки уколують чистача зделенкості особистих почувань автора. Глибін і повага життя, ріст і розмах душевних сил, величній трагізм і пориваючий героїзм змагаючої людини не вміщуються в тісні рямці ліричного віршика. На це треба визволити слово з берегів римованих струмків і кинути його в простір на розбурхане море життя, у вир бушуючих бурнів людської пристрасті, в холодну глибину безсонної думки і в досвітній блеск пробудженої уваги. Шал боротьби і роскиш побід, біль поразки і жажду обнови даних чинів і упадаючих мас занесе нам у душу тільки монументально всеобіймаюча, всесторонньо оформлена і многогранна творчість слова.

Тому глуха сучасна порожняча ідей і безплідність поривів промовляє до кожного свідомого українського інтелегента болісним напанням, що треба мобілізувати всі матеріальні та моральні сили, щоб власними вродженими засобами даліше продовжати духову тяглість поколінь і щоб у своїй єності на

